

Nazwa projektu Ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Nowarski; Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw uprawnień artysty zawodowego, anowarski@mkidn.gov.pl	Data sporządzenia 03.05.2021 Źródło: Inne Nr w wykazie prac UD 208
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Po przemianie ustrojowej w 1989 r. rozwój sektora kultury nie był tak dynamiczny, jak można by tego oczekiwać po uwolnieniu się z komunistycznej cenzury i zagwarantowaniu wykonawcom artystycznej swobody. Nieprecyzyjne i niejasne regulacje prawne, w szczególności dotyczące instytucji kultury oraz stopniowa utrata dostępu artystów do podstawowych zdobyczy cywilizacyjnych, jak prawo do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, to okoliczności dystansujące nasz kraj od społeczeństw prowadzących świadomą i aktywną politykę kulturalną.

Dostęp do dóbr kultury oraz swoboda działalności artystycznej to szczególnie ważne aspekty funkcjonowania społeczeństwa, determinujące szereg aspektów życia, łącznie z dynamiką wzrostu ekonomicznego i zamożności obywateli. Fakt ten podkreślił ustawodawca, gwarantując obydwie prawa w Konstytucji RP (odpowiednio w Art. 6 i 73). Jednocześnie Konstytucja gwarantuje wszystkim obywatelom dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych (odpowiednio Art. 67 i 68).

Diagnoza obecnego stanu kultury polskiej wskazuje, że ww. normy konstytucyjne nie są wypełniane w sposób należyty. Dostęp do dóbr kultury ma często charakter wyspowy, a oferta kulturalna w mniejszych miejscowościach jest niewystarczająca.

Sytuacja ekonomiczna większości artystów (ca. 67.000 osób zawodowo wykonujących działalność artystyczną plus ca. 2.500 absolwentów uczelni artystycznych rocznie) jest trudna (ca. 60% ma przychody poniżej średniej krajowej) lub bardzo trudna (ca. 30% osiąga średnie przychody poniżej minimalnego wynagrodzenia), jednocześnie dedykowany im system ubezpieczeń społecznych wymaga opłacania wyższych składek niż w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą (sic! identyczne składki bazowe, ale brak ulg na start, ulg dedykowanych mikro-przedsiębiorcom etc.). Jedynie ca. 13,9% tej grupy zawodowej pozostaje w stosunku pracy na czas nieokreślony, niemal 60% ma przychody jedynie z umów zlecenia i o dzieło, a duża część artystów nie jest w ogóle ubezpieczona. Na specyfikę zawodów artystycznych w tym zakresie zwrócił uwagę Parlament Europejski w Rezolucji z 7 czerwca 2007 w sprawie społecznego statusu artystów, w której zwrócił się do państw członkowskich o wdrożenie rozwiązań umożliwiających m.in. zabezpieczenie socjalne artystów i ich ubezpieczenie zdrowotne.

Równolegle z debatą w ramach OKK zamówiono badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk. Szacowanie liczby artystów, twórców i wykonawców w Polsce zostało przeprowadzone według autorskiej metody badawczej obejmującej dwie fazy:

- I. Faza analizy danych zastanych (istniejące bazy danych),
- II. Faza badania ankietowego (badanie CAWI, ankiet internetowa).

W szacowaniu liczebności artystów, twórców i wykonawców na podstawie analizy danych zastanych zawierających informację przyjęto zasadę trzech źródeł. Oznacza to, że każda dana pojawiająca się w raporcie, dotycząca liczebności środowiska (a dokładniej liczebności każdego zawodu) musiała mieć poparcie w trzech niezależnych źródłach. Jednocześnie każde z nich musiało pochodzić z innej przestrzeni. Wykorzystano trzy główne zbiory: dane zbiorcze centralnych jednostek państwowych i statystycznych (np. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Finansów, GUS, instytuty MKiDN), dane z organizacji twórczych (dane o członkostwie oraz pokryciu środowiska pochodzące ze stowarzyszeń twórczych i branżowych związków zawodowych) oraz dane bezpośrednie związane z rynkiem pracy (np. dane związane z tantiemami pochodzące z organizacji zbiorowego zarządzania, dane Biblioteki Narodowej).

W celu uzyskania maksymalnie wiarygodnych danych oraz dotarcia do możliwie szerokiego środowiska Zespół Badawczy nawiązał współpracę z 616 organizacjami, instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi. Ponad 69 z nich było jednocześnie dostarczycielami danych liczbowych. Dodatkowo zaproszono do bliższej współpracy odpowiedzialnych za poszczególne branże ekspertów – osoby reprezentujące różne środowiska artystyczne i twórcze, wspierające badaczy swoją wiedzą, pomagające w promocji badania oraz w krytycznej analizie wpływających danych.

W badaniu, oprócz analizy dostępnych danych, zastosowano metodę anonimowych obszernych ankiet. Uzyskano rekordową liczbę ponad 5 tysięcy ankiet (próbę wyniosła niemal 8% całej populacji), co pozwala w sposób świadomy modelować rozwiązania oraz określać skutki regulacji. Z badań wynika następująca szacunkowa liczebność

poszczególnych profesji artystycznych:

- film	3 580 osób,
- literatura	2 830 osób,
- muzyka	19 100 osób,
- taniec	2 380 osób,
- teatr	5 750 osób,
- sztuki plastyczne	12 005 osób,
- twórczość ludowa	1 475 osób,
- architektura	12 500 osób,
- interdyscyplinarne	350 osób.

Badania potwierdziły duże zróżnicowanie przychodów artystów: bardzo wysokie zarobki jednostek i pozostawanie poniżej granicy ubóstwa przez niemal 1/3 populacji (przychody poniżej płacy minimalnej), a zatem wyłączenie tych ostatnich z dostępnego systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Szacuje się, że z ok. 67 000 twórców i artystów w Polsce, 13,9% jest zatrudniona na umowy o pracę na czas nieokreślony, a 3,8% na czas określony (ponad 10 000 twórców i artystów). Z szacunków wynika, że 14% artystów prowadzi działalność gospodarczą, a 12% utrzymuje się z umów zleceń. Oznacza to, że ubezpieczeniami jest objęte obecnie 43,7% osób. Pozostałe osoby – 56,3% to osoby pracujące na umowy o dzieło lub bez żadnego tytułu prawnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W trakcie prac nad ustawą rozważane były różne modele działań i narzędzi interwencji. Model objęcia artystów analogicznymi ulgami jak mikroprzedsiębiorców, z zachowaniem 50-procentowych kosztów uzyskania przychodu uznano za nietrafny, m. in. ze względu na jego zbytnią uciążliwość. Artyści nie prowadzą profesjonalnej księgowości i gdyby mieli się na nią zdecydować, dużo bardziej opłacalne byłoby prowadzenie działalności gospodarczej dającej wiele korzyści w tym m. in. opodatkowanie liniowe, możliwość wliczania do kosztów prowadzonej działalności szeregu kosztów itp. Z kolei model interwencji polegający na całkowitym ubezpieczeniu artystów przez państwo został odrzucony jako zbyt drogi i nakładający na państwo zbyt wiele zadań.

Zdecydowano się na rozwiązania kompromisowe, czyli włączenie artystów do powszechnego systemu ubezpieczeń z jednoczesnym zapewnieniem im mechanizmu wsparcia przy opłacaniu składek.

Proponuje się uchwalenie ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, która m.in.:

1. definiuje artystów zawodowych i ich uprawnienia, umożliwiając precyzyjne dostosowanie narzędzi do potrzeb tej grupy zawodowej i społecznej
2. reguluje procedury potwierdzania i aktualizacji uprawnień artysty zawodowego na podstawie wykształcenia artystycznego lub dorobku potwierdzonego przez organizacje reprezentatywne dla środowisk artystycznych, a także przychodów z działalności artystycznej
3. określa zasady dostępu artystów zawodowych z uprawnieniami do systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych „transparentne” dla systemu ubezpieczeń (każdy artysta, który nie ma innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, opłaca składki na poziomie tych odpowiadających płacy minimalnej)
4. tworzy dedykowany fundusz wsparcia składek na ubezpiecz. społ. i zdrowotne dla najmniej zarabiających osób posiadających status artysty. Artystom zawodowym, opłacającym składki na ubezpieczenia emerytalne, chorobowe, rentowe i zdrowotne z tytułu posiadania aktualnych uprawnień artysty zawodowego których przeciętny miesięczny dochód (ze wszystkich źródeł, nie tylko działalności artystycznej) był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznaje się na wniosek Dopłatę. Wynagrodzenie to w roku 2019 wyniosło 4585,03 zł. Do wyliczanego przeciętnego wynagrodzenia będą wliczane wszystkie uzyskiwane dochody, a nie tylko te z działalności artystycznej. Jest to podyktowane tym, by wsparcie państwa uzyskiwały wyłącznie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, uniemożliwiającej samodzielne opłacanie składek. Dopłata ma wynosić od 20% do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie. Konkretna wysokość dopłaty jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego przychodu i będzie wpłacana bezpośrednio na numer rachunek składowy płatnika. Pozostałą część składki obowiązywać będzie opłacać artysta zawodowy.
5. określa źródła finansowania ww. funduszu (głównym źródłem są środki pozabudżetowe z tzw. opłaty reprograficznej, jeżeli pozyskane środki będą niewystarczające będą uzupełniane one dotacją celową z budżetu państwa)
6. tworzy mechanizm karty artysty (na wzór Karty Dużej Rodziny) umożliwiający tworzenie pakietów, udogodnień, ulg i ofert adresowanych dla tej grupy społecznej
7. tworzy operatora – Polską Izbę Artystów – państwową osobę prawną, w której Radzie zasiadają przedstawiciele organizacji reprezentujących artystów, ministerstw kultury i pracy, oraz ZUS.

Projektowana ustawa umożliwia wyodrębnienie artystów zawodowych z potwierdzonymi uprawnieniami jako oddzielnej grupy zawodowej i dostosowanie rozwiązań, również pozaustawowych, odpowiadających ich potrzebom. Polska Izba Artystów może (i powinna) negocjować z ubezpieczycielami, organizatorami, instytucjami kultury, samorządami i innymi podmiotami rozwiązania odpowiadające na najbardziej pilne potrzeby nie obciążając rządu (organizacja) i budżetu państwa (finanse). Izba będzie niewielką państwową osobą prawną, zatrudniającą do 40 osób. Taka liczba jest podyktowana koniecznością zapewnienia aparatu administracyjnego niezbędnego do wydawania kilkudziesięciu tysięcy decyzji rocznie.

Ustawa jest „transparentna” dla systemu ubezpieczeń społecznych, jedyną zmianą jest obniżenie limitu opłacanych składek do wysokości odpowiadającej płacy minimalnej (co dotyczy znikomej liczby osób). W efekcie spodziewane jest zwiększenie wpływów na konta ubez. społ. tej grupy zawodowej, gdyż obecnie poważna jej część w ogóle nie opłaca składek (ubezpieczenie przez rodzinę, szara lub wręcz czarna strefa [fikcyjne umowy]).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Status artysty

Analizę status artysty przeprowadzono dla 3 krajów: Austrii, Francji oraz Niemiec.

Austria

Ogólne warunki uprawiania twórczości

Austria to kraj o bardzo wysokim wskaźniku wydatków publicznych na kulturę. W polityce kulturalnej Austrii uwzględniono wachlarz możliwości i instrumentów wspierających artystów: stypendia, nagrody, wyróżnienia, zainteresowanie zakupem dzieł, specjalne rozwiązania prawne i bodźce podatkowe uwzględniające potrzeby twórców, oferty na rynku pracy, prawo autorskie (np. Tantiemy biblioteczne i podatek na kulturę w abonamencie radiowo-telewizyjnym), wspieranie prywatnych inicjatyw na rynku kultury poprzez wprowadzenie ulg podatkowych oraz obniżanie podatków na prywatne wydatki na kulturę oraz sponsoring.

Zgodnie z definicją zawartą w Ustawie o ubezpieczeniu społecznym artystów artysta profesjonalny to „osoba, która tworzy dzieła sztuki i w wyraźny sposób prezentuje swoją działalność artystyczną zgodnie ze swoimi umiejętnościami w ramach sztuk plastycznych, muzyki, literatury, kinematografii albo jednej ze współczesnych implementacji sztuki”. Za artystę profesjonalnego uznaje się też osobę, która zdobyła wyższe wykształcenie artystyczne i jest zdolna, zgodnie z nim, do tworzenia dzieł sztuki. Aby potwierdzić status artysty profesjonalnego, wymagana jest opinia ekspercka wydawana przez tzw. Komisję Twórców.

Podatki

Na podstawie Federalnej Ustawy o wspieraniu sztuki stypendia, nagrody oraz niektóre publiczne dotacje są wolne od podatku. Należą do nich m.in.: stypendia, nagrody i dotacje Austriackiego Instytutu Filmowego przyznawane za koncepcje filmowe i scenariusze, przychody i zapomogi ze środków publicznych bądź prywatnych fundacji.

Ze względu na progresywne stawki podatkowe od roku 2000 przychody z pracy twórczej mogą być rozliczane w cyklu trzyletnim. Jedna trzecianysku z roku bieżącego przyporządkowana jest do danego roku, a dwienpozostałe części – do dwóch kolejnych lat.

Prawo autorskie

Zgodnie z austriacką Ustawą o prawach autorskich i prawach pokrewnych autor ma do swojego dzieła pełne prawa od momentu jego stworzenia.

Wyceną praw autorskich, udzielaniem licencji na wykorzystywanie dzieła oraz rozdzielaniem wpływów dla twórców bądź ich spadkobierców zajmują się organizacje zbiorowego zarządzania. Dla każdej kategorii dzieł istnieje odrębna organizacja, czuwająca nad ich wykorzystywaniem. Połowa zebranych kwot wpływa do funduszy, które wspierają projekty kulturalne i socjalne, natomiast druga część przekazywana jest twórcom.

Ubezpieczenia

Rząd powołał Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Artystów, który przyznaje im subsydia na koszty ubezpieczenia społecznego w kwocie do 143,50 euro miesięcznie (1722 euro rocznie). Kwota dopłaty do ubezpieczenia rośnie, jeśli wnioskujący artysta ma dzieci. Dopłata nie jest przyznawana na podstawie dochodów z poprzedniego roku podatkowego, ale prywatnych prognoz samego wnioskującego odnośnie do bieżącego roku. Jeśli ostatecznie nie spełni on wymogów (nie osiągnie minimalnego dochodu artystycznego, przekroczy limit dochodu całkowitego albo jedno i drugie), dopłatę będzie musiał oddać. Co roku takie subsydia otrzymuje około 4,5–5 tys. osób.

Pieniądze na fundusz ubezpieczenia socjalnego pochodzą m.in. z podatku odprowadzanego od miesięcznej opłaty za abonament radiowo-telewizyjny.

Niemcy

Ogólne warunki uprawiania twórczości

W Niemczech istnieje zarówno system zabezpieczenia emerytalnego, jak i wsparcie w zakresie ubezpieczenia społecznego dla artystów.

Konstytucja Republiki Federalnej gwarantuje także (art. 5 pkt 3) wolność m.in. sztuki, która rozumiana jest też jako obowiązek wspierania przez państwo twórczej ekspresji i działalności artystycznej. Dodatkowo na szeroką skalę rozbudowany jest system wspierania twórców, w zakresie pomocy ekspozycyjnej, grantowej itp. Wspomaganie produkcji artystycznych odbywa się w Niemczech po pierwsze poprzez zasilanie instytucji artystycznych, a po drugie poprzez wykreowanie warunków przyjaznych tworzeniu.

Status artysty

Według par. 1 Ustawy o społecznym ubezpieczeniu artystów artystą jest ten, kto wykonuje zawód muzyka, artysty plastyka lub artysty performatywnego albo naucza któregoś z tych zawodów. Publicystą jest ten, kto pracuje i tworzy jako pisarz lub dziennikarz albo w formach przypominających pisarstwo i dziennikarstwo. Osoby, które uczą dziennikarstwa, także podlegają ubezpieczeniu na mocy KSVG. Pracę artystyczną i publicystyczną osoba objęta tym ubezpieczeniem musi wykonywać profesjonalnie i powinna ona stanowić podstawę komercyjnego działania.

Programy rządowe

Na poziomie federalnym wsparcia artystom udzielają powołane w tym celu organizacje. Należą do nich: Fundusze Artystyczne, Niemiecki Fundusz Literacki, fundusze – Socjalny Kultury i Sztuk Plastycznych, a także fundusze wspierające Niemieckiej Rady Muzycznej. Wsparcie obejmuje stypendia, nagrody oraz inne możliwe formy dofinansowania. Fundusze czerpie się ze środków federalnych oraz tych przeznaczonych na promocję kultury na poziomie krajów związkowych.

Podatki

Niemieckie regulacje podatkowe nie przewidują specjalnego statusu artysty w kwestii podatkowej. Niebezpośrednie wsparcie kultury i sztuki w postaci ulg podatkowych nie jest spisane w żadnej samodzielnej ustawie, składa się z wielu regulacji i praw dotyczących różnych dziedzin.

Ubezpieczenia

Dla artystów i dziennikarzy istnieje w Republice Federalnej Niemiec kompleksowy system ubezpieczeń społecznych. Jeżeli pracownik pozostaje w zależnym stosunku pracy, obejmuje go powszechne ubezpieczenie socjalne. Natomiast artyści i dziennikarze niezależni podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu artystów. Ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym artystów weszła w życie w roku 1981 i w szczególności chroni artystów i dziennikarzy niezależnych w zakresie ubezpieczeń: zdrowotnego, pielęgnacyjnego i rentowego, przy czym artyści i dziennikarze jako pracobiorcy są zobowiązani do płacenia tylko połowy stawki ubezpieczenia socjalnego. Część kwoty ubezpieczeń odprowadzana zwykle przez pracodawcę pokrywana jest w tym wypadku przez przedsiębiorstwa, które regularnie nabywają i wprowadzają na rynek dzieła artystyczne i publicystyczne. Firmy te podnoszą wszystkie wypłacane honoraria o 5,2% i z tej nadwyżki płacą składki na ubezpieczenia społeczne artystów. Dodatkowo środki na ową „część pracodawcy” pozyskiwane są z dotacji landów, których wkład wynosi obecnie 40% wydatków kasy socjalnej artystów.

Francja

Warunki uprawiania twórczości

Polityka kulturalna Francji jest ukierunkowana na realizację dwóch celów: wspieranie twórczości i różnorodności kulturowej oraz demokratyzację kultury.

Status artysty

We Francji nie ma jasnej, ustawowej definicji tego, kim jest artysta. Jednakże osoby zajmujące się działalnością artystyczną mogą zostać członkami jednego z dwóch (powołanych na mocy ustaw z lat 70. XX w.) ogólnokrajowych stowarzyszeń twórców, które zajmują się m.in. kwestią ich ubezpieczeń społecznych. To utworzona z myślą o artystach sztuk wizualnych La Maison des Artistes – Sécurité Sociale des artistes-auteurs³⁶ (MDA) oraz stowarzyszenie AGESEA³⁷ dla autorów, czyli pisarzy i kompozytorów. Członkostwo w tych organizacjach daje pewne uprawnienia oraz możliwość skorzystania z ubezpieczeń społecznych. Zrzeszeni mają także specjalne karty członkowskie, które zapewniają dodatkowe przywileje (ułatwiony dostęp do miejsc związanych z kulturą czy zniżki na różnego rodzaju usługi, np. porady prawne bądź podatkowe). Przyznanie członkostwa w którymś z tych stowarzyszeń uważane jest za potwierdzenie tego, że wnioskodawca jest „profesjonalnym artystą” bądź „profesjonalnym autorem”.

Podatki

We Francji istnieje wiele przywilejów podatkowych dla osób wykonujących działalność artystyczną. Wśród nich są np.:

1. Całkowite zwolnienie od podatku od działalności gospodarczej

(taxe professionnelle):

- malarzy, ilustratorów, rzeźbiarzy czy grawerów artystycznych w zakresie sprzedawania własnych prac;
- artystów operowych i dramatycznych;
- autorów słów piosenek oraz kompozytorów, profesorów sztuki bądź nauk o sztuce, jeśli nie prowadzą regularnej i szeroko otwartej działalności w tym zakresie.

2. Ryczałtowe odliczanie kosztów uzyskania dochodu (do maksymalnej kwoty 7600 euro) dla enumeratywnie wymienionych przypadków.

3. Traktowanie w uprzywilejowany sposób działalności kulturalnej i artystycznej także w zakresie pobierania podatku od towarów i usług.

Ubezpieczenia

Artyści odprowadzają składki ubezpieczeniowe za pośrednictwem dwóch organizacji: La Maison des Artistes oraz AGESEA. Obie mają rządową akredytację, zgodnie z którą pośredniczą w odprowadzaniu składek ubezpieczeniowych przez wszystkich artystów (w podziale na sektory: MDA – dla sztuk wizualnych, i AGESEA – dla pozostałych) w deklaracji podatkowej wpisujących, że wykonują zawód artysty. W przypadku artystów prowadzących własną działalność (tzw. non-salariés) czy wykonujących „wolny zawód” (profession libérale – specjalny status we Francji dla niektórych zawodów), składki odprowadzane są w innym systemie RIS – Régime social des indépendants.

Artyści mogą mieć status affilié (osoba ubezpieczona w sposób

pełny) bądź assujetti (osoba ubezpieczona niepełnie) w zależności od

przychodów. Żeby być affilié, należy osiągnąć przychód z działalności artystycznej (zgłoszony fiskusowi) wyższy niż 8703 euro rocznie. Status affilié musi być regularnie odnawiany – za każdym razem na podstawie zgłoszonych uzyskanych dochodów artystycznych. Jedynie w szczególnych sytuacjach komisja – odpowiednio z MDA lub AGESEA – może na wniosek artysty przyznać status affilié na dłużej – maksymalnie na 18 miesięcy.

Od wielu lat daje się zaobserwować rosnącą tendencję wsparcia dla artystów w zakresie uzyskiwania ubezpieczenia

społecznego. Dotyczy to jednak wyłącznie grupy artystów związanych ze sztukami performatywnymi i audiowizualnymi (jak radio, telewizja, multimedia), a także pracowników technicznych i administracyjnych z tych dziedzin.

System ten zwany jest potocznie *intermittents du spectacle* (status pomiędzy pracownikiem etatowym a bezrobotnym, przy czym świadczenia z tytułu bezrobocia, do którego dochodzi pomiędzy okresami zatrudnienia, traktowane są w sposób szczególny) i polega na domniemaniu, że choć artysta sceniczny lub pracownik techniczny w sztukach scenicznych pracują okresowo (np. przy okazji spektakli, na umowach na czas określony lub innych umowach czasowych), to jednak traktuje się ich jak pracowników etatowych w odniesieniu do kwestii zabezpieczeń społecznych, ponieważ są zatrudnieni na stałe, a więc – w konsekwencji tego domniemania – mają prawo do różnego rodzaju zabezpieczeń społecznych (ubezpieczenia zdrowotnego, zasiłków dla bezrobotnych, świadczeń z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub śmierci, emerytur czy dodatków mieszkaniowych oraz rodzinnych, urlopu macierzyńskiego), a także szkoleń w celu ewentualnego przekwalifikowania się. Ponadto za okres, w którym nie pracują, przysługuje im dodatkowy rodzaj zasiłku.

Oplata reprograficzna

Wg „International Survey on Private Copying. Law & Practice 2015” przygotowany przez World Intellectual Property Organization w większości systemów wprowadzone są zarządzane przez agendy rządowe fundusze, na które przeznaczane jest część zbieranej opłaty reprograficznej. Ich procent udziału w finansach z opłat reprograficznych wynosi od 10 do 100, ze średnią 30%. Główne cele, na które przeznaczane są środki w nich zgromadzone to cele socjalne i promocji młodych artystów

Fundusze takie istnieją m.in. w Austrii (50% opłat), Chorwacji (30%), Danii (33%), Francji (25%), Litwie (25%), Portugalii (20%), Włoszech (50% z video).

Warto zwrócić uwagę, że dopuszczalność przeznaczania części środków z opłaty reprograficznej na cele wspierające kulturę bądź też świadczenia dla artystów była już badana przez Trybunał Sprawiedliwości w sprawie C-572/14, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH v. Amazon EU Sarl* i inni i nie została w niej zakwestionowana. Przyznać zatem należy, że w świetle powyższego przeznaczenie części opłaty reprograficznej do wsparcia Funduszu wsparcia Artystów Zawodowych, z którego będą oni następnie uzyskiwać systemowe wsparcie, jest prawnie dopuszczalne.

Są też kraje, w których opłata reprograficzna w ogóle nie jest pobierana, a rekompensata jest wypłacana autorom bezpośrednio przez państwo ze środków pochodzących z podatków (takie rozwiązanie przyjęte jest m. in. w Finlandii).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Artyści film	3 580 osób	Badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk	Uregulowanie sytuacji przez stworzenie możliwości uzyskania statusu artysty zawodowego i szeregu związanych z tym przywilejów
Artyści literatura	2 830 osób	Jw.	Jw.
Artyści muzyka	19 100 osób	Jw.	Jw.
Artyści taniec	2 380 osób	Jw.	Jw.
Artyści teatr	5 750 osób	Jw.	Jw.
Artyści sztuki plastyczne	12 005 osób	Jw.	Jw.
Artyści twórczość ludowa	1 475 osób	Jw.	Jw.
Artyści architektura	12 500 osób	Jw.	Jw.
Artyści interdyscyplinarni	350 osób	Jw.	Jw.
Organizacje zbiorowego zarządzania	12	MKIDN – dane własne	Zwiększenie ich przychodów przez rozszerzenie kręgu przedmiotów objętych opłatą.
Podmioty, na których ciąży obowiązek zapłaty rekompensaty	Kilkaset, dokładna liczba nieznana		Zastąpienie opłaty reprograficznej rekompensatą, w tym objęcie nią nowych kategorii sprzętu (np. tabletów)
Urzędy Skarbowe	400	Dane powszechnie dostępne.	Urzędy będą obowiązane do pobierania rekompensaty i przekazywania jej OZZ-om.
Jednostki samorządu			

terytorialnego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy jest efektem roboczych konsultacji ze środowiskiem artystycznym w trakcie Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych”, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 4 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.).

Skierowanie projektu do konsultacji publicznych planowane jest na luty 2021 r. Zakładany czas trwania konsultacji publicznych to 21 dni. W ramach konsultacji publicznych planuje się indywidualne skierowanie projektu m. in. do organizacji przedsiębiorców (Business Centre Club, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Pracodawcy RP, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług - Organizacja Samorządu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Polska Rada Biznesu, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, APPLiA Polska – Związek Pracodawców Przemysłu AGD, Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego - ZIPSEE Cyfrowa Polska) związków zawodowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach konsultacji publicznych przewiduje się ponadto rozesłanie projektu do:

1. ZASP
2. ZZAP
3. Unia Polskich Teatrów
4. Zrzeszeni Filharmonii Polskich
5. Stowarzyszenie Twórców Ludowych
6. Unia Literacka
7. Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
8. Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury
9. Związek Polskich Artystów Plastyków
10. Związek Artystów i Wykonawców STOART
11. Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków
12. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki
13. Związek Kompozytorów Polskich
14. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
15. Stowarzyszenie Muzyków Ludowych
16. Gildia Reżyserów Polskich
17. Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych
18. Stowarzyszenie Filmowców Polskich
19. Polskie Stowarzyszenie Jazzowe
20. Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno Muzycznych
21. Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów
22. Związku Producentów Audio-Video
23. KOPiPOL
24. REPROPOL
25. COPYRIGHT Polska
26. PIKE
27. KIGEIT
28. Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów
29. ZAKR Związek Polskich Autorów i Kompozytorów
30. Związek Zawodowy Muzyków

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

[illegible]

	chronionych, obecnie uregulowana w Polsce w sposób nieodpowiedni (Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Na wypadek, gdyby przewidywania dotyczące środków pozyskanych z opłaty były obarczone błędem bądź zwiększyłaby się liczba beneficjentów funduszu, przewiduje się przyznawanie dotacji z budżetu państwa do Funduszu w wysokości 100 mln złotych. Dotacja ta będzie przyznawana wyłącznie, jeśli środki funduszu z tytułu opłaty reprograficznej nie będą bilansować jego wydatków. W związku z tym, że środki z dopłaty będą wpływały do Funduszu kwartalnie, co kwartał dokonywana będzie ocena, czy przyznanie ewentualnej dotacji celowej jest konieczne.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Dochody: W większości krajów europejskich opłatą objęte są nowoczesne urządzenia (komputery, tablety, smartfony) i nośniki pamięci (dyski, pendrive'y), a od 25 do 50% wpływów przeznaczane jest na dedykowane fundusze wspierające artystów, w efekcie we Francji czy Niemczech wpływy z opłaty wynoszą ponad 250 mln EUR rocznie i rosną. W Polsce opłatą objęte są obecnie kserokopiarki, magnetofony i magnetowidy, wpływy nie przekraczają 2 mln EUR rocznie i maleją, brak też jakichkolwiek funduszy wsparcia (dane wg „International Survey on Private Copying. Law & Practice 2015” przygotowanego przez World Intellectual Property Organization). Projekt przewiduje wprowadzenie zmian w zakresie opłaty – ustalenie jej na zróżnicowanym poziomie nieprzekraczającym 4% ceny urządzenia i rozszerzenie obecnego katalogu urządzeń za które jest pobrana o nowoczesne urządzenia umożliwiające zwielokrotnianie chronionych utworów lub przedmiotów praw pokrewnych w zakresie własnego użytku osobistego. Ponadto przewiduje się przekazanie pobierania opłaty Urzędowi Skarbowym, które będą ją dalej przekazywały OZZom. Dzięki temu wzrośnie ich obecnie niska ściągalskość. W dochodach związanych z przyjęciem ustawy uwzględniono spadek dochodów dla budżetu państwa oraz JST związany z odliczaniem od podatku składki zdrowotnej przez artystów opłacających tą składkę. W dochodach uwzględniono także spadek dochodów dla budżetu państwa i samorządu terytorialnego w związku ze zwolnieniem od dochodu tzw. egzemplarzy autorskich, do wysokości wartości 5 egzemplarzy. Zgodnie z danymi biblioteki narodowej, w 2019 r. opublikowanych zostało 36 138 różnych książek (https://www.bn.org.pl/tag-ruch+wydawniczy+w+liczbach). Raport ten ogłaszany jest w zazwyczaj w lipcu i dotyczy roku ubiegłego. Na potrzeby obliczeń przyjęto arbitralnie, że średni koszt książki w Polsce to 40 zł. W związku z powyższymi założeniami należy wskazać, że koszt zwolnienia tzw. egzemplarzy autorskich z podatku dochodowego to rocznie ok. 1,3 mln zł. Koszt ten również został uwzględniony w utracie wpływów z PIT dla budżetu państwa oraz JST. Jednocześnie spadek dochodów po stronie samorządu skorygowano o wzrost opłaty skarbowej związanej z wydawaniem decyzji administracyjnych przez organy Polskiej Izby Artystów. W efekcie przyjętych zmian spodziewane jest zwiększenie wpływów na konta ubezp. społ. tej grupy zawodowej, gdyż obecnie poważna jej część w ogóle nie opłaca składek (ubezpieczenie przez rodzinę, szara lub wręcz czarna strefa [fikcyjne umowy]). Efektem przyjęcia ustawy jest wzrost wpływów do ZUS, NFZ oraz Funduszu Pracy w wysokościach wskazanych w powyższej tabeli. Wyliczenia dotyczące wpływów do FUS, NFZ i FP przeprowadzono poprzez skorelowanie wyników raportu prof. Ilczuk z danymi posiadanymi w Ministerstwie Finansów na temat opłacania składek. Wydatki: W wydatkach po stronie budżetu państwa uwzględnione zostały koszty dokonania zmian w systemach IT Ministerstwa Finansów – 2,5 mln zł. Ponadto uwzględniono koszty zatrudnienia 2 nowych pracowników w Ministerstwie Finansów z mnożnikiem 2,8. W roku zerowym koszt obliczono dla 2 ostatnich miesięcy roku, planowane jest bowiem wejście w życie ustawy na przełomie listopada i grudnia. W związku z nowymi zadaniami nakładanymi przez ustawę na Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego planowane jest zatrudnienie w Ministerstwie 15 osób ze średnim mnożnikiem 2,63. Koszty w roku zerowym wyliczone są dla jednego miesiąca. Ponadto w wydatkach z budżetu państwa uwzględniono koszty dotacji podmiotowej dla PIA. Rozbicie szczegółowe kosztów znajduje się w poniższej tabeli

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Budżet państwa/MKIDN	0,145	1,472	1,54	1,581	1,626	1,675	1,724	1,775	1,828	1,882	1,938
Budżet państwa/dotacja dla PIA	4,5	12,91	7,187	7,36	7,544	7,732	7,925	8,124	8,327	8,535	8,748
Budżet państwa/MF	2,518	0,19	0,19	0,2	0,21	0,22	0,22	0,22	0,23	0,24	0,25

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Przewidywane w ramach regulacji podwyższenie opłaty reprograficznej nie powinno wpłynąć na ceny sprzętu elektronicznego. Ceny sprzętu elektronicznego w głównej mierze uzależnione są nie od podatku VAT czy też nałożonych opłat, ale od polityki cenowej producenta narzuconej przez niego dla konkretnego rynku. Koszt wytworzenia znacznej części sprzętu to bowiem ułamek jego ceny. Autorzy projektu zakładają, że producenci sprzętu, by utrzymać konkurencyjność oferowanych produktów będą musieli obniżyć ceny, by zrekompensować wzrost opłaty. Jeżeli tego nie zrobią, konsumenci korzystając z jednolitego rynku w UE będą zamawiali produkty elektroniczne z innych krajów UE. W załączniku nr 2 do OSR przedstawiono tabelę pokazującą ceny sprzętu elektronicznego w Polsce i w Niemczech. W uzupełnieniu do tabeli, poniżej przedstawiamy stawki opłaty reprograficznej w Niemczech (wg raportu CISAC) są ryczałtowe i wynoszą dla analizowanych urządzeń (2019): 1. smartfon 6,25 EUR 2. tablet 8,75 EUR 3. laptop 13,19 EUR 4. dysk 1 TB 4,44 EUR 5. pendrive 1,56 EUR Niemcy pobrali z opłaty w ostatnich latach najwięcej funduszy na świecie. W 2017 i 2018 było to ca. 330 mln EUR
	Artyści ubiegający się o potwierdzenie dorobku	Szacuje się, że 90% organizacji reprezentatywnych będzie pobierać opłaty za wydawania poświadczeń dorobku artystycznego. Po wejściu w życie ustawy do systemu będzie chciała zapewne wejść większość populacji artystów zawodowych. Na podstawie uzyskanego wykształcenia będzie mogło wejść do systemu 11,5 tys osób. Pozostałe osoby – 55290 osób będzie musiało uzyskać potwierdzenie dorobku w organizacjach reprezentatywnych. Jeżeli opłata będzie pobierana w 90% przypadków i wyniesie maksymalną wysokość (280 zł), to koszt w pierwszym okresie działania ustawy wyniesie dla artystów 15 481 200. W dalszym okresie działania ustawy dopływ nowych artystów nie powinien być duży – zakładamy go na poziomie 3 000 osób rocznie – i koszt potwierdzeń wyniesie 840 000 zł rocznie. Koszt potwierdzania dorobku dla artystów nie mogących wykazać się dochodem w celu aktualizacji uprawnień nie jest możliwy obecnie do oszacowania ze względu na brak jakichkolwiek danych.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Przyjęcie projektowanych rozwiązań powinno zmniejszyć szarą strefę i zwiększyć liczbę osób odprowadzających składki do ZUS oraz NFZ. Jednocześnie poprawienie sytuacji artystów powinno zwiększyć sektor kultury i poprawić jego rentowność.
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Wprowadzana ustawa wprowadza kilka nowych procedur – wydawania zaświadczeń przez organizację reprezentatywną, wydawania decyzji potwierdzających i aktualizujących uprawnienia artysty zawodowego oraz decyzji ws. dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne. Załatwianie spraw będzie możliwe papierowo i drogą elektroniczną. Artystom zawodowym z potwierdzonymi uprawnieniami będzie udostępniony rejestr teleinformatyczny gromadzący informacje o nich.

Ponadto podmioty obciążone opłatą będą obowiązane do składania dokumentów elektronicznych umożliwiających obliczenie wysokości opłaty.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja może pośrednio wpłynąć na zmniejszenie się szarej strefy i zwiększenie ilości osób opłacających składki do ZUS i NFZ.

Proponowane w projekcie rozwiązania nie powinny prowadzić do przechodzenia z działalności gospodarczej na opłacanie składek jako artysta. Prowadzenie działalności daje możliwość obniżania dochodu dzięki księgowaniu kosztów, ujmowaniu w kosztach różnorodnych środków trwałych (samochód, komputer, sprzęt sceniczny, telefon), rozliczania podatku wg. stawki liniowej, odliczania podatku VAT. Rezygnacja z tylu korzyści dla możliwości nieznacznego obniżenia składek jest mało prawdopodobna.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Ustawa poprawi sytuację artystów, również tych żyjących w małych miejscowościach, zatem wpłynie na dostęp do dóbr kultury. Dzięki zaprojektowanym mechanizmom zwiększy się stabilność środowisk artystycznych i zmniejszy ucieczka wykształconych artystów do innych zawodów. Dodatkowo w ramy zawodów artystycznych włączono twórców i artystów kultury ludowej, co szczególnie wzmocni dostępność ich działalności i wytworów w małych miejscowościach o charakterystycznej kulturze regionalnej.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Konieczne będzie wydanie 8 aktów wykonawczych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

2 lata po wejściu w życie ustawy zostanie dokonana ocena, czy projektowana regulacja poprawiła sytuację środowiska artystów. W ramach ewaluacji planowane będzie przeprowadzenie badań, w ramach których zostanie zbadane w jaki sposób regulacja wpłynęła na formy zatrudnienia artystów i ilu artystów skorzystało z możliwości samodzielnego opłacania składek na zasadach wynikających z projektowanej ustawy. Ponadto zostanie zbadane, czy wprowadzenie tego modelu opłacania składek wpłynęło na rezygnację z pracy na etacie bądź działalności gospodarczej. Dodatkowo ocenione zostanie, czy przyjęcie nowej wyższej opłaty reprograficznej wpłynęło na ceny sprzętu elektronicznego.

Ponadto po upływie 4 lat od wejścia w życie ustawy ocenie zostanie poddane działanie systemu teleinformatycznego, m.in.

efektywność jego współdziałania z systemami ZUS jak również przejrzystości danych zawartych w systemie dla interesariuszy – artystów z potwierdzonymi uprawnieniami.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Raport „Szacowanie liczebności artystów, twórców i wykonawców w Polsce”, sporządzony przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk.
2. Wyliczenia własne dotyczące cen sprzętu elektronicznego.

**Wyjaśnienia do
formularza oceny skutków regulacji**

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowujemy projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży kolejną, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w [Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw](#). Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w [Wytycznych MF](#), proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.)).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Andrzej Nowarski

Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

do spraw uprawnień artysty zawodowego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/